

Valtiovarainvaliokunnan mietintö 39/1995 vp

Hallituksen esitys laiksi eräistä ajoneuvoista suoritettavasta ajoneuvoverosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunta on 12 päivänä lokakuuta 1995 lähettänyt valtiovarainvaliokunnan valmistelevasti käsiteltäväksi edellä tarkoitetun hallituksen esityksen 133/1995 vp.

Valiokunta on käsitellyt tämän esityksen yhteydessä eduskunnan valiokuntaan 18 päivänä lokakuuta 1995 käsiteltäväksi lähettämän ed. Bremerin ym. lakialoitteen 42/1995 vp laiksi eräistä ajoneuvoista suoritettavasta ajoneuvoverosta annetun lain muuttamisesta. Lisäksi valiokunta on käsitellyt eduskunnan valiokuntaan 30 päivänä toukokuuta 1995 valmistelevasti käsiteltäväksi lähettämät ed. Pykäläisen toivomusaloitteen 52/1995 vp auton käyttömaksun poistamisesta ja ed. Pykäläisen toivomusaloitteen 53/1995 vp auton vuosittaisen käyttöajan huomioon ottamisesta auton käyttömaksua määrittäessä.

Valtiovarainvaliokunnan asettamassa verojaostossa, joka on valmistellut mietinnön valiokuntaa varten, ovat olleet kuultavina vanhempi hallitussihteeri Heikki Kuitunen valtiovarainministeriöstä, apulaisosastopäällikkö Reino Lampinen liikenneministeriöstä, ylitarkastaja Pertti Nurmi verohallituksesta, teknillinen johtaja Pauli Heino Autorekisterikeskuksesta, toimitusjohtaja Heimo Jaakkola Autoliitosta, toimitusjohtaja Pekka Puputti Autotuoajat ry:stä, osastopäällikkö Nina Nizovsky Suomen Taksiliitosta, sosiaalisihiteeri Tuula Mikkola Invalidiliitosta sekä puheenjohtaja Jukka Selenius Suomen Harasteajoneuvoliitosta.

Vuonna 1994 sekä kuluvana vuonna on ollut suoritettava ajoneuvoveroa Suomessa rekisteröidystä ja liikenteeseen käytetystä ajoneuvosta. Veron määrä vuonna 1994 oli 300 markkaa ennen sanotun vuoden alkua rekisteröidyistä ajoneuvoista ja 500 markkaa vuonna 1994 ensi kertaa rekisteriin merkityistä ajoneuvoista. Veron määrät korotettiin kuluvana vuonna 300 mar-

kasta 500 markkaan ja 500 markasta 700 markkaan. Hallituksen esityksen perusteluista eivät ilmene edellä mainitut veromäärät.

Hallitus ehdottaa, ettei eräistä ajoneuvoista suoritettavan ajoneuvoveron kantamisesta luovuttaisi, vaan sitä jatkettaisiin myös vuonna 1996. Veron määrät pysyisivät nykyisinä.

Ajoneuvoveron verokaudeksi ehdotetaan nykyisen kalenterivuoden sijasta vuoden jakso, joka alkaa 1 päivänä helmikuuta ja päättyy kalenterivuoden lopussa. Lisäksi lakiin ehdotetaan tehtäväksi eräitä vähäisiä teknisluonteisia tarkistuksia.

Lakialoitteeseen 42/1995 vp sisältyvän lakiehdotuksen mukaan ajoneuvoveron verokausi voisi olla myös verokauden viisi peräkkäistä kuukautta, jolloin vero olisi puolet normaaleista veromääristä.

Toivomusaloitteessa 52/1995 vp ehdotetaan eduskunnan hyväksyttäväksi toivomus, että hallitus ryhtyisi toimenpiteisiin auton käyttömaksun poistamiseksi ja vastaavan summan keräämiseksi bensiinin hintaa korottamalla ja muilla haittaveroilla.

Toivomusaloitteessa 53/1995 vp ehdotetaan eduskunnan hyväksyttäväksi toivomus, että hallitus ryhtyisi pikaisesti toimenpiteisiin auton käyttömaksun puolittamiseksi niiden autonomistajien osalta, jotka vakuutusasiakirjalla osoittavat, että auto on ollut osan vuotta seisontavakuutuksessa vakuutusmaksua vähentävästi.

Hallituksen esityksessä mainituista syistä ja saadun selvityksen perusteella valiokunta pitää lakiehdotusta tarpeellisenä ja puoltaa sen hyväksymistä.

Valiokunta toteaa, että nykyisenmuotoinen ajoneuvovero on eräänlainen vain autoihin kohdistuva varallisuusvero ja ettei nykyistä vain autoihin kohdistuvaa veroa voida pitää oikeuden-

mukaisena, vaan se tulisi kohdistaa myös esim. huviveneisiin, mikäli yleensä halutaan säilyttää käsiteltävänä olevan kaltainen kulkuvälineiden verotus. Valiokunta katsoo, että tämän kaltaisen verotuksen jatkamisen tarkoituksenmukaisuus ja laajuus tulee harkita uudelleen valmisteltaessa vuoden 1997 talousarvioehdotusta.

Hallituksen esityksen perusteluissa tai lakiehdotuksen 4 §:n 1 momentin kohdalla ei ole viitattu eräistä ajoneuvoista suoritettavasta ajoneuvoverosta annetun lain (135/94) 29 päivänä joulukuuta 1994 annetulla lailla (1480/94) tapahtuneeseen muutokseen, jossa pykälään lisättiin väliaikainen kuluvan vuoden loppuun asti voimassa oleva 2 momentti. Samassa yhteydessä muutettiin pysyvällä lailla veromääriä koskevaa 5 §:ää ja eräitä viittaussäännöksiä koskevaa 11 §:n 1 momenttia. Näitä säännöksiä ei ehdoteta muutettavaksi tällä esityksellä. Ehdotettu laki on tarkoitus saattaa voimaan 1 päivästä tammikuuta 1996, mutta käsiteltävänä olevaa lakia on tarkoitus soveltaa verokauteen, joka alkaa 1 päivänä helmikuuta. Tämän vuoksi väliaikaista 4 §:n 2 momenttia ei ole pidetty tarpeellisena ottaa huomioon lain johtolauseessa eikä myöskään muutoin ilmaista kuluvan vuoden loppuun asti voimassa olevan momentin olemassaoloa.

Hallituksen esityksen perusteluiden sekä lain johtolauseen mukaan on ollut tarkoitus ehdottaa teknisluonteista tarkistusta lain 11 §:n 2 momenttiin. Itse lakiehdotus on kuitenkin kirjoitettu siten, ettei siitä ilmene 1 momentin säilyminen muuttamattomana. Tämän vuoksi valiokunta ehdottaa 11 §:ään tätä koskevaa selvennystä, jonka mukaan 11 §:n 1 momentti olisi kuten voi-

massa olevassa laissa eli laissa 1480/94 ja 2 momentti hallituksen esityksessä.

Valiokunta on syksyllä 1994 käsitellessään edellisen kerran eräistä ajoneuvoista suoritettavasta ajoneuvoverosta annetun lain muutosehdotusta hyväksynyt asian johdosta kolme erillistä ponsilausemaa (VaVM 79/1994 vp). Valiokunta toteaa, ettei valtiovarainministeriö ole antanut valiokuntaa tyydyttävää selvitystä ponsien aiheuttamista toimenpiteistä. Valiokunnan käsityksen mukaan puheena olevan veron kannossa tulisi siirtyä järjestelmään, jossa tulevaisuudessa mahdollisesti kannettava vero kannetaan vuotta lyhyemmiltä ajanjaksoilta, jolloin myös voitaisiin toteuttaa järjestelmä, jossa vero voitaisiin jättää kantamatta ajalta, jonka auto on ollut täysin poistettuna käytöstä. Valiokunta toistaa myös aikaisemman kannanottonsa, jonka mukaan vammaiset tulisi joko suoraan vapauttaa ajoneuvoverosta tai korvata heille muutoin ajoneuvovero.

Valiokunta edellyttää hallituksen ryhtyvän maaliskuun 1996 loppuun mennessä tarvittaviin toimenpiteisiin ajoneuvoveron kantamiseksi vuotta lyhyemmiltä ajanjaksoilta ja vammaisten käyttämien ajoneuvojen veronpalautuksen tai verovapauden toteuttamiseksi.

Käsittelemiensä aloitteiden suhteen valiokunta on asettunut kielteiselle kannalle.

Valiokunta kunnioittaen ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksyttäisiin näin kuuluvana:

Laki

eräistä ajoneuvoista suoritettavasta ajoneuvoverosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan eräistä ajoneuvoista suoritettavasta ajoneuvoverosta 18 päivänä helmikuuta 1994 annetun lain (135/94) 4 ja 7 §:n 1 momentti, 10 §:n 3 momentti ja 11 §:n 2 momentti seuraavasti:

4, 7 ja 10 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

11 §

Eräiden lakien soveltaminen

(1 mom. kuten voimassa olevassa laissa)

(2 mom. kuten hallituksen esityksessä)

Voimaantulosäännös
(Kuten hallituksen esityksessä)

Samalla valiokunta, jonka käsittelyn pohjana on ollut hallituksen esitys, ehdottaa,

että lakialoitteeseen 42/1995 vp sisältyvä lakiehdotus hylättäisiin.

Vielä valiokunta ehdottaa,

että toivomusaloitteet 52/1995 vp ja 53/1995 vp hylättäisiin.

Helsingissä 21 päivänä marraskuuta 1995

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Pekkarinen, varapuheenjohtaja Törnqvist, jäsenet Ala-Nissilä, U. Anttila, Kallis, Laaksonen, Laitinen, Leh-

tosaari, Malm, Nyby, Rajamäki, Saario, Sasi, Savela, Tykkyläinen ja Vihriälä sekä varajäsenet Joenpalo, M. Koski, Liikkanen, Rask ja Uotila.
